

Gäller för: Flera enheter - se eftersättsblad
Innehållsansvar: Jonas Grevsten, (jongu5), Överläkare
Godkänd av: Peter Dahm, (petda5), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-04-14
Giltig till: 2027-01-06

Lambåkirurgi Postoperativ vård

Revideringar i denna version

241014 Förtydligande av bakgrund, komplikationer, särskilda ordinationer, ändring av antibiotika samt förtydligande av vätskebehandling och mobilisering.

221222 Förtydligande av syfte, arteriell och venös insufficiens, antibiotika och vilken läkare som kontaktas vb.

Syfte

Att säkerställa och förtydliga rutiner i postoperativ vård av patient som genomgått lambåkirurgi.

Arbetsbeskrivning

Bakgrund

En fri lambå betecknar ett vävnadsstycke med tillhörande blodkärl, som flyttats till en annan del av kroppen för att täcka en vävnadsdefekt. Lambåns blodkärl har där anastomoserats till mottagarkärl (artär och ven) för att kunna överleva.

Preop

Patienten är ofta i behov av EDA vid lambå i nedre extremitet. Detta både för smärtlindring och den blodkärlsvidgande effekten.

Komplikationer

Vid **arteriell insufficiens (inget inflöde av blod i lambån)** noteras blekhet och en grå/gul färg, ingen eller långsam kapillär återfyllnad (>3 sekunder) och sjunkande temperatur. Kapillär återfyllnad kan ibland vara svår att se även när det är god perfusion av lambån.

Vid **venös insufficiens (inget utflöde av blod från lambån)** kan tiden för kapillär återfyllnad i stället vara kortare än normalt (<2 sekunder). Huden blir blårod och mörktonad, ibland svullen. Ofta lite kallare men kan även vara varm. Det kan blöda onormalt mycket från sårkanterna pga ökat tryck i vensystemet.

Vid **blödning/hematom** uppstår svullnad, konsistensökning och missfärgning av lambån. Detta kan i förlängningen leda till både arteriellt och venöst hinder pga kärlspasm och mekaniskt tryck på kärlen.

Kontroller/Åtgärder

Operatör ordinerar läge och vilka lambåkontroller som ska göras. Vanligen genomförs kontroller en gång i timmen. Dokumentera på specifikt protokoll. Plastikjouren bör komma efter operationen för att utvärdera lambån.

- **Färgen på lambån:** Lambåförbandet bör ha en lucka som kan lyftas på för inspektion.
- **Kapillär återfyllnad:** Tryck med en bomullspinne alt en peang på hudtäckt lambå i 3 sek.
- **Temperatur:** Känn med ett finger eller mät temperaturen. Temperaturen ej ska understiga 36 grader. Postoperativt tar det mer än en timme att få upp värmen i lambån.
- **Ultraljudsdoppler:** Lyssna på anvisad position (ofta en tydligt markerad prick).

Vid minsta förändring eller oklarhet i bedömningen skall operatör (dagtid) eller plastikjour (jourtid) kontaktas.

Särskilda ordinationer

- Kärlkonstringerande farmaka bör undvikas. Inf Noradrenalin får dock användas i syfte för att upprätthålla önskat blodtryck.
- Förband får ej trycka på lambå eller blodkärl! Lambån skall hållas varm.
- Sträva efter Hb 90-100g/l.

Smärtlindring

EDA med Breiviks blandning vid lambå i nedre extremitet. Inf Paracetamol och inj Oxykodon iv. NSAID efter ordination.

Antibiotikaprofylax

Varierar från fall till fall. Vanligen inj Cloxacillin eller inj Piperacillin/Tazobactam iv enligt ordination av kirurg. Se läkemedelsmodul i Melior.

Trombosprofylax

Enligt ordination av kirurg, se läkemedelsmodul i Melior.

Vätskebehandling

Viktigt att patienten inte övervätskas pga risk för svullnad och därmed försämrade läknings- och återhämtningsbetingelser.

Mobilisering

Lambån skall normalt vara i hjärthöjd. Vid lambå på nedre extremiteten är patienten ibland externfixerad och benet ska då vara upphängt i medföljande ställning. Dessa patienter får komma upp i rullstol med benet i högläge dagen efter operatörs bedömning. Vid DIEP- lambå, se specifikt styrdokument.

Postoperativ vårdtid

Beror på hur lång tid operationen tagit, var lambån sitter och tagställe. Kontrollera med operatör i tveksamma fall.

Granskare/arbetsgrupp

Erika Wanne Instruktör PIVA och Postop 95 AnOpIva Omr 5, SU

Jonas Grevsten Överläkare AnOpIva Omr 5, SU

Jonas Löfstrand Överläkare Plastikkirurgi Omr 5, SU

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Anestesi-Operation-Intensivvård
Sahlgrenska, Postoperativ vård Sahlgrenska,
Neurointensivvårdsavdelning, Central intensivvårdsavdelning,
Avdelning 95B postoperativ vård, Avdelning 95A postoperativ
vård, Avdelning 22 postoperativ intensivvård

Innehållsansvar: Jonas Grevsten, (jongu5), Överläkare

Godkänd av: Peter Dahm, (petda5), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9805-1593997-1197

Version: 10.0

Giltig från: 2025-04-14

Giltig till: 2027-01-06